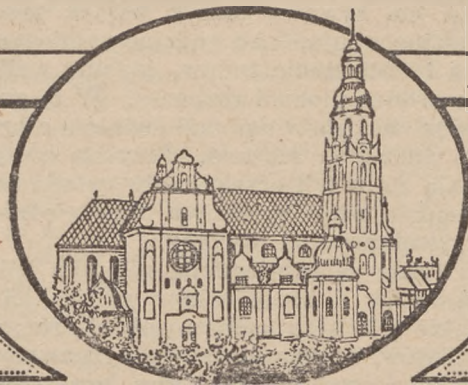

TYGODNIK KOŚCIELNY

PARAFJI

SW. TRÓJCY

Wychodzi na każdą niedzielę.
Opłata 10 groszy za egzemplarz
do puszeki roznosiciela. —
Za zezwoleniem Władzy Duchownej.

Redakcja i Administracja:
Kancelaria przy Kościele św. Trójcy.
Telefon nr. 1075.

Redakcja:
Ks. prob. Mieczysław Skonieczny
Ks. Zygmunt Fiedler
w Bydgoszczy.

Rocznik IV

Bydgoszcz, dnia 28 lutego 1932

Numer 9

List pasterski Ks. Prymasa.

J. Em. Ks. Kardynał-Prymas August Hlond, arcybiskup metropolita gnieźnieński i poznański, wydał z okazji wielkiego postu list pasterski następującej treści:

Moi Kochani Księża! Najdrożsi Diecezjanie!

„W Popielec idę do was z wezwaniem do pokuty. Tak Kościół każe. Więc pochylcie głowy swoje Bogu, drodzy kapłani, i ty, mój ludu kochany. Niech je posypię popiołem obrzędowym, niech je krzyżem zaznaczę i niech nad wami tę modlitwę mszalną odprawię, która nam miłosierdzie wyprasza, przebaczenie i łaski. Z postu i umartwienia, z modlitwy i skruchy niech się w duszach naszych zrodzi zmartwychwstanie z win, ocknienie z ospałości i pełna radość wielkanocnego zwycięstwa nad grzechem i śmiercią.

Liturgia wprowadza nas w rozważanie Męki Pańskiej i największego szaleństwa, jakiego się człowiek dopuścił, zabijając swego boskiego Odkupiciela. Niestety ta walka z Chrystusem nie wygasła z Jego ofiarą na Kalwarji, lecz wybuchła na nowo, gdy po zesłaniu Ducha św. rozpoczął się zwycięski pochód Jego krzyża poprzez świat. W naszych czasach rozpętała się ona z niebywałą srogością. Bezbożnicy wszelkich krajów chcieliby na szczytach pychy człowieczej urządzić nową Golgotę, wystawić tam na sztyderstwa Chrystusa, żyjącego w swym Kościele, a potem skończyć na zawsze z Nim, z Jego Imieniem, z Jego Ewangelią, z Jego wpływem na życie ludów i na ducha dziejów.

Ponawia się widowisko Męki Pańskiej. Rośnie nienawiść wrogów Chrystusowych. Zwalczają Jego naukę, podają w pogardę Jego prawo, burzą Jego świątynie, zniesławiają i gnębią Jego Kościół, fałszywie „oskarżając go o wiele rzeczy“, o podburzanie narodów, o hultajstwo przeciw zwierzchności

świeckiej, o ukryte zamiary zagarnięcia władzy państwowej. „Tegośmy znaleźli podburzającego naród nasz i zakazującego daniny dawać cesarzowi i mówiącego, że on jest Chrystusem Królem“. Grożąc niełaską możnych wymuszają nieprzyjazne dla katolicyzmu zarządzenia, a od kierowników państw domagają się jego zagłady: „Jeżeli tego wypuścisz, nie jesteś przyjaciele cesarskim“. Już się w związkach światowych szykują tłumy „namiłowione“, które żądać mają tego skazania. Sumienie pyta znowu: „Cóż złego uczynił? Zadnej przyczyny śmierci w nim nie znajduję“. A „poduszczone rzesze“ mimo to nalegać będą, jak przed Piłatem, „głosami wielkimi żądając, aby był ukrzyżowany. I wzmacniają się głosy ich“. Znać pospiech nerwowy w szeregach bezbożnych. Chcą tę rozprawę czempredziej przypieczętować nowem bogobójstwem w życiu ludzkości.

Skupieni pod krzyżem Chrystusowym rozpamiętywajmy te współczesne „gorzkie żale“. Niech dzieje nie powtórzą o dzisiejszem pokoleniu katolików ewangelicznego zapisku: „Wtedy uczniowie jego, opuściwszy go, wszyscy uciekli“. Niech Jezus na swej dzisiejszej drodze krzyżowej nietylko współczucie i żal w naszych duszach wzbudza, lecz także postanowienie śmiałego czynu apostołskiego ku ratowaniu świata, aby Zbawiciel i do nas rzecz nie musiał: „Nie płaczcie nade mną, ale sami nad sobą płaczcie i nad synami waszymi“.

I.

„Burza będzie, bo czerwieni się smutne niebo“.

Nie przypadkowo się zdarza, że świat w bezradności drętwieje. Nie są przypadkiem zjawiskiem ani te napięcia międzypaństwowe, które zagładce wojny wróżą, ani te przewlekłe powikłania w życiu publicznem. Nie jest następ-

stwem chwilowego zbiegu okoliczności, że się cywilizowane narody w chaos społeczny zamieniają i że na gruncie wczorajszego dobrobytu wybujać mogły groźne zjawy kryzysu gospodarczego. Wobec rozstroju w wszystkich dziedzinach życia i wobec rozpadania się kultury wieków nie można się tem ludzi, że skoro jakimś nieprzewidywanym sposobem poprawią się warunki rolnictwa, przemysłu i handlu, wrócą same przez się minione czasy uczciwe i dostatnie.

To, co się w Europie rozgrywa, jest gwałtownym zmierzchem epoki, której ducha zatruto. Tę niemoc powoduje bezwładność duchowa. To przesilenie jest następstwem kryzysu moralnego. Ten wstrząs ogólny jest zapadaniem się wszystkiego, co zawisło w próżni, gdy z życia ludów usunięto Boga i Jego prawo. Ten ostry załom rozwoju ludzkości, to dowód, że bez pierwiastka bożego narody nie wytrzymują brzemienia własnych dziejów. Ten bezład, to gmatwanie stosunków, to rysowanie i kruszenie się ustrojów jest bankructwem bezbożnictwa w etyce, bankructwem bezbożnictwa w socjologii i filozofji państwowej, bankructwem bezbożnictwa w życiu prywatnem i zbiorowem, bankructwem bezbożnictwa w życiu publicznem i w stosunkach międzynarodowych.

Hasła, odmiawiające Bogu prawa do ludzkości, zapowiadały przyszłość skąpną w błyskach postępu ziemskiego, prorokowały rajskie szczęście, nieskrępowane niczem i nikim. A oto narody przekonują się, że są na bezdrożach i że zamiast pomyślności idzie ku nim poprzez pustkę ludzkich wieszczb i zwoźdeń jakaś wielka mściwielna godzina. Zawisł nad nami złowrogo ten „młot wszytkiej ziemi“, którym sobie z materji wykuwały niebo bez Boga. A czyżny ich, wyrosłe ze wzgardy praw Bożych, ciąc poczyna „sierp ostry“, którym anioł Objawienia grzeszne dzieje ludzkie „zbiera i wrzuca w kadz gniewu Bożego wielką“. Nic wesołego nie

zwiastuje brzask tego dnia, którego krwawa jutrzienka odsłania smutne niebo.

„Będzie burza“. Skąd w kraje wpadnie? Którędy się przewali? Co w swym niszczyielskim pochodzie złamie i zmiecie? Kogo zniszczy a kogo oszczędzi?

Sumienie ludów poczyna „rozsądzać znaki nieba“. Budzą się pokutnicze nastroje, żal i błagania, które dusza polska tak rzewnie i tak mocno wypowiada w suplikacjach. Ale niedość błagać: Od powietrza, głodu, ognia i wojny, wybaw nas, Panie! Niedość wołać: Od gniewu Twego, wybaw nas, Panie! Trzeba dodać: Od „nieprawości“, która „kłamata sobie“ i nam kłamie, wybaw nas, Panie! Od wrogów Krzyża Twego, wybaw nas Panie! Aby Królestwo Twoje do nas przyszło, prosimy Cię, Panie!

Bo są tacy, którzy się możliwością wstrząsów i katastrof nie przejmują. Są ludzie, którzy się z radością wpatrują w czerwoną zorzę nad światem i widzą w niej pożądaną zapowiedź

chwili, w której przepaść mają wiara, zasady moralne, prawo przyrodzone, objawienie, chrześcijaństwo, Kościół. Oni ten krwawy brzask witają, jako godzinę swoją, jako godzinę zamieszania i wzburzenia ludów, godzinę walk i mordów, głodu i rozpacz. W tę godzinę chcą rozwinąć nad światem czarną chorągiew szatana. Przyszłe czasy mają się w ich oczekiwaniu ustalić na zasadzie człowieczeństwa bezwzględnie wyzwolonego od Stwórcy.

Takie są zamierzenia nietylko bolszewików i bezbożników sowieckich. Takie cele nęca wolnomyślicieli, racjonalistów, wolnomularstwo, wyznawców ateistycznego materializmu bezwyznaniowców. Tę chwilę gotuje laicyzm, który już dziś z wszystkich dziedzin życia zdziera znamiona i ślady religijne. Do tego zmierzają te filozofie i teorie, które ani w dziedzinie społecznej, ani w życiu publicznym nie uznają powagi prawa Bożego. Nad tem już dziś pracują szerzyciele zepsucia i bezwstydu, niszczyiele rodzin, sekty, wrogowie Kościoła. (C. d. n.).

Pamięć na Chrzest św.

W pierwszych wiekach chrześcijaństwa, był dzień Zmartwychwstania Pańskiego dniem chrztu św. Dlatego też czas Wielkiego Postu był dla katechumenów czasem przygotowania się na chrzest św. Wierni natomiast w czasie Wielkiego Postu odnawiali przyrzeczenia, które kiedyś przy chrzcie św. złożyli. Wielki Post to nietylko czas pokuty, ale czas ożywienia świadomości łaski chrztu św.

Kościół, a także wierni wysoko cenili łaskę chrztu św. Katechumeni przygotowywali się bardzo sumiennie na przyjęcie tego wielkiego sakramentu; ich marzeniem było umrzeć w stanie łaski, którą otrzymali na chrzcie św. Dzień chrztu św. był dla nich dniem nawrócenia. Przez długie lata nieraz uczyli się prawd wiary św., z biegiem czasu poznawali przykazania Boże. Ale dopiero wtenczas, kiedy życie swoje odmienili według przykazań Bożych i ich stałość w wyznawaniu wiary św. była dostatecznie wypróbowaną, mogli prosić o łaskę chrztu św. i wtenczas dopiero zaliczeni zostali w poczet wybranych. Działo się to na początku Wielkiego Postu. Odtąd przez cały ten okres aż do Wielkiejnocy w procesji udawali się do kościoła. Tam brali udział we Mszy św. katechumenów; pilnie słuchali słowa Bożego i objaśnień. A pod koniec Wielkiego Postu wobec całej gminy chrześcijańskiej, zdawać musieli egzamin, musieli okazać się godnymi tej wielkiej łaski zaliczenia w poczet członków Kościoła, łaski, jaką daje sakrament chrztu św. Nadszedł dzień Zmartwychwstania Pańskiego, Wielkanoc. I oto odrodzeni zostali „z wody i Ducha św.“; po chrzcie św. przyjmują sakrament

bierzmowania, a potem poraz pierwszy biorą udział w Przenajśw. Ofierze i przyjmują Jezusa utajonego w Najśw. Sakramencie. Przez siedem dni aż do Niedzieli Białej czyli Przewodniej codziennie przystępują do Komunii św. Cała gmina raduje się z nimi i za nich się modli.

Jakżeśmy szczęśliwsi od nich. Wszakże chrzest św. otrzymujemy zaraz po narodzeniu. Już w pierwszych dniach życia naszego otrzymujemy łaskę uświęcającą, stajemy się członkami Królestwa Bożego i dziećmi Bożymi. Przyznać jednak musimy, że wielu katolików o łasce chrztu św. wnet zapomina. A przecież chrzest św. zapoczątkowuje w duszy naszej życie nadprzyrodzone, życie łaski. I dlatego winniśmy często ożywiać w sobie świadomość, że jesteśmy ochrzczeni.

W jaki sposób należy to uczynić?

Początkiem naszej pobożności jest łaska Boża, którą otrzymaliśmy na chrzcie św. Na niej budujmy dalej; dzieciństwo Boże ma być nietylko początkiem, ale także celem naszego życia. Naszą zasadą niech będzie: od chrztu św. przez Eucharystję do życia wiecznego. Życie łaski, zapoczątkowane na chrzcie św., powinno się w du-

szy naszej rozwijać i dojrzewać przez częste przyjmowanie Pana Jezusa w Komunii św.

Jeżeli zważymy znaczenie chrztu św. zrozumiemy, dlaczego Kościół najważniejszy okres w roku kościelnym poświęca pamięci o tym Wielkim Sakramencie. Przez częste przystępowanie do Stołu Pańskiego odnawiamy w nas łaskę chrztu św.; przez czytanie duchowne ożywiamy świadomość tej wielkiej łaski. Wtenczas z daleko większym zrozumieniem będziemy brali udział w święceniu ognia, a zwłaszcza wody w Wielką Sobotę, a msza wielkosobotnia będzie dla nas chwilą odnowienia życia łaski.

Kościół zresztą przez cały rok daje sposobność do pamiętania o chrzcie św. Kiedy w pierwszych wiekach katechumeni po przyjęciu sakramentu chrztu św. udawali się do kościoła, śpiewali Psalm 42 „Osądź mnie Boże“, szczególnie zaś słowa „i przystąpię do ołtarza Bożego, do Boga, który uwesela młodocność moją“. Psalm ten i dzisiaj odmawia kapłan u stopni ołtarza, a potem następuje Confiteor — spowiedź powszechna. Podczas tej modlitwy wspomnijmy na chrzest św.

Są jeszcze inne środki ożywiania świadomości chrztu św., n. p. jego ceremonie. Może będziesz miał kiedyś to szczęście być ojcem czy matką chrzestną, może będziesz przypatrywał się, jak kapłan udziela chrztu św. Odnów wtenczas przyrzeczenie, które w twoim imieniu składali rodzice chrzestni, gdy ciebie podawali do chrztu św.

Na koniec zwrócę jeszcze na jedno uwagę. U nas w Bydgoszczy pozostał z czasów zaborczych zwyczaj, że nawet katolicy święcą swoje urodziny. Milczeniem natomiast pomijają dzień daleko ważniejszy, dzień chrztu św. względnie dzień imienin. Dzień chrztu św. względnie imienin powinien się stać świętem duszy naszej, w którym odnowimy w nas łaskę chrztu św. przez przystąpienie do Sakramentów św.

Niebawem rozpocznie się spowiedź wielkanocna. Wznówmy w duszy naszej życie łaski, zapoczątkowane na chrzcie św. A potem zawsze pamiętajmy na słowa św. Zenona: „Szczęśliwy, który pamięta, że się odrodził; szczęśliwszy kto nie wie, czem był przed odrodzeniem; najszczęśliwszy ten, który dzieciństwo Boże zachowa aż do końca życia“.

Sd.

Rekolekcje dla mężczyzn i młodzieńców

odbędą się w czasie od 8—13 marca pod przewodnictwem O. Norberta. Pierwsza nauka we wtorek, 8 marca o godzinie 6 wieczorem. **Mężczyźni i Młodzieńcy wzywamy was wszystkich!**

Przyprowadźcie braci, przyjaciół i kolegów!

Potrzeba nam dzisiaj odnowienia dusz w walce o ideały chrześcijańskie

Uczęszczajcie na nabożeństwa postne!

Odpusty Drogi Krzyżowej.

Jest rzeczą ogólnie wiadomą, iż nabożeństwo Drogi Krzyżowej, ku uczczeniu bolesnego pochodzenia Pana naszego Jezusa Chrystusa z pretorium na wzgórze Kalwarji oraz męki Jego, z wielkim pożytkiem duchownym wiernych, od najdawniejszych czasów wszędzie w kościele odprawiane, znacznymi przez Papieży było wyposażone odpustami, ponieważ jednak nieszczęsnym zbiegiem okoliczności niektóre dokumenty zaginęły, nie można obecnie z pewnością stwierdzić, jakie i ilorazie odpusty to były.

By więc na przyszłość wszelkim zapobiec wątpliwościom, raczył Ojciec św. z Boskiego zrządzenia Papież Pius XI, przychylić się do prośby niżej podpisanego Kardynała Penitencjarza Wielkiego, przedłożonej na posłuchaniu w dniu 17 lipca 1931 r., znosząc wszystkie dotychczas nadane w tej mierze odpusty, mocą Najwyższej swej powagi ustanowić, co następuje:

Wszyscy wierni, odprawiający, z sercem skruszonym, czy to pojedynczo, czy też wspólnie, według przepisów Stolicy świętej, Drogę Krzyżową (Droga Krzyżowa winna być kanonicznie erygowaną) dostępują:

- Odpustu zupełnego „toties quoties“, za każdorazowe odbycie Drogi Krzyżowej.
- Dalszego odpustu również zupełnego, jeśli w tym samym dniu, w którym Drogę Krzyżową odbyli, lub też, jeśli w przeciągu miesiąca, licząc od dnia po raz dziesiąty odprawionej Drogi Krzyżowej, Komunię świętą przyjmują.
- Odpustu cząstkowego dziesięciu lat i tyleż kwadragen za odbycie każdej poszczególnej stacji, gdy rozpoczętej Drogi Krzyżowej dla jakiegokolwiek słusznej przyczyny nie mogli dokończyć.

Powyższych odpustów dostępują z woli Ojca św. także ci, do których specjalnie w tej mierze wydane dekrety z dnia 8 sierpnia 1859 r., oraz z dnia 25 marca 1931 r. się odnoszą¹⁾, z tą różnicą, że ktokolwiek dla słusznej przyczyny wszystkich przepisanych paciery „Ojcze Nasz“ — „Zdrowaś Marja“ — „Chwała...“ odmówić nie może, zamiast odpustu zupełnego, cząstkowy zyskuje odpust dziesięć lat i tyleż kwadragen za każde poszczególne odmówienie paciery „Ojcze Nasz“, „Zdrowaś Marja“, „Chwała...“.

Kto zaś, z powodu choroby²⁾ ucałować tylko, lub nawet wzrokiem tylko objąć jest zdolny krzyż (krucyfiks), w tym celu poświęcony, nie ma być pozbawionym odpustu zupełnego, chociażby modlitewki — westchnienia strzeliste odmówić nie zdołał.

Dano w Rzymie, w św. Penitencjarji Apostolskiej, dnia 20 października 1931.

¹⁾ Dotyczy to wszystkich, którzy pozbawieni możności odbycia w zwykły sposób (in forma ordinaria) Drogi Krzyżowej, mogą korzystać z ulg, przyznanych przez Papieża Klemensa XIV (26. 1. 1773 r.), t. zn. odmawiają 20 paciery (14 paciery w miejsce nawiedzenia poszczególnych stacyj, 5 paciery ku uczczeniu Przenajświętszych Ran Zbawiciela i jeden paciery w intencji Ojca św.), trzymając w ręce krucyfiks w tym celu specjalnie poświęcony.

²⁾ Chodzi tutaj o chorych, którzy nie mogą pobożnego tego ćwiczenia odprawić in forma statuta a Clemente XIV, t. j. przez odmówienie 20 paciery, dalej o chorych, którzy (w miejsce 20 paciery) nie mogą nawet odmówić krótkiej modlitewki ku czci Męki i Śmierci Pana Jezusa.

Św. Kazimierz, królewicz polski.

Św. Kazimierz był synem króla polskiego Kazimierza II Jagiellończyka i żony jego Elżbiety. Urodził się 5 października 1458 r. w Krakowie. Nauczycielem jego był Jan Długosz. Już jako chłopię okazywał wzdarcie dla zabaw i uciech życia dworskiego a zamiłowanie do samotności i pobożności, a szczególnie ukochał pokorę i czystość, do której zobowiązał się ślubem. Kiedy w r. 1471 Węgrzy przybyli do Krakowa, by św. Kazimierza uprosić sobie na króla, z woli ojca udał się z nimi na Węgry, lecz kiedy Węgrzy skłaniać się zaczęli na stronę dawniejszego swego króla Macieja Korwina, św. Kazimierz chętnie ustąpił i wrócił do Polski. Dalsze dwanaście lat spędził na pracy nad swem uświęceniem. Mając dwadzieścia sześć lat, w Wilnie ciężko zachorował. Lekarze dla uratowania zdrowia i życia radzili mu wyrzec się czystości, ale św. Kazimierz z oburzeniem odrzucił ich rady i umarł 4 marca 1484 roku.

Św. Kazimierz jest patronem Polski: jego orędownictwu przypisują wybawienie wojsk polskich od grożącej zagłady pod Połockiem 1518 r. Na obrazach ma koronę i płaszcz królewski u stóp złożony na znak wzdarcia dla godności tego świata, często klęczący u bram kościoła lub z lilją w ręku. (Święto 4 marca).

Porządek nabożeństw.

28. 2. III. Niedziela Wielkiego Postu.
Ewangelja, zap. u św. Łukasza r. 11, 14—28.
Godz. 7. Cicha msza św. z kazaniem.
Godz. 8. Cicha msza św.
Godz. 9. Msza św. z kazaniem dla dzieci.
Godz. 10.15. Suma z kazaniem.
Godz. 12. Cicha msza św. z kazaniem.
Godz. 14. Chrztysy i wywody.

Godz. 15. Gorzkie Żale z kazaniem.
W dni powszednie Msze św. o godz. 7,00, 7,45, 8,30 i 9,00.

Wywody i chrztysy codziennie o godzinie 8 (zgłosić się w zakrystji).

Okazja do spowiedzi św. codziennie od godziny 6,30.

1. 3. Wtorek.

Godz. 7. Wotywa do św. Antoniego.

3. 3. Czwartek.

Godz. 8,30. Msza św. z wystawieniem Najświętszego Sakramentu i procesją.

Godz. 17. Okazja do spowiedzi św.

4. 3. Piątek.

Pierwszy piątek ku czci Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Całodzienna adoracja Najśw. Sakramentu od godz. 7 rano do 18,15 wiecz. O godz. 7 wystaw. Najśw. Sakramentu z wotywą.

Adorują od:

8—9 Panny różańcowe, róża 1—35.

9—10 Matki różańcowe, róża 1—60.

10—11 Stow. Kobiet „Jutrzenka“.

11—12 Straż Honorowa.

12—1 Trzeci Zakon.

1—2 Panny różańcowe, róża 36—70.

2—3 Matki różańcowe, róża 61 do końca.

3—4 Dzieci szkolne, Mały Chór, Tow. Misyjne Chłopców, Stowarzyszenie Dzieciństwa Pana Jezusa.

4—5 Stow. Pań św. Wincentego a Paulo.

5—6 S. M. P. „Promyk“.

6—7 Tow. Robotników S. M. P. „Gwiazda“, Żywy Róż. Ojców i Młodzieńców i Tow. śpiew. „Moniuszko“.

O godz. 18,15 zakończenie adoracji nabożeństwem i procesją, poczem **Droga Krzyżowa.**

5. 3. Sobota.

Godz. 8,30. Wotywa z litanją do Matki Bosk.

6. 3. IV. Niedziela Wielkiego Postu.

Ewangelja św., zap. u św. Jana r. 36, 5—14.
Porządek nabożeństw jak w niedzielę.

**Zwracamy uwagę
na Kalendarz Zmarłych
na stronie 4-tej!**

Kalend. bractw i towarzystw

28. 2. Niedziela.

Żyw. Róż. Ojców. Na sumie asystuje r. 16.
Żywy Różaniec Matek. Zebranie po Gorzkich Żalach.

Tow. Robotników. Zebranie plenarne o g. 17 w Domu Katolickim na Wilczaku.

29. 2. Poniedziałek.

Okręg S. M. P. męsk. Zebranie zarządów S. M. P. o godz. 19,30.

2. 3. Środa.

S. M. P. „Promyk“. Zebranie urozmaicone oddz. star. o godz. 19 w salce.

Stow. Pań Miłosierdzia św. Winc. a Paulo. Zebranie plenarne o godz. 17 w salce par.

3. 3. Czwartek.

4. 3. Piątek.

Wszystkie organizacje i bractwa adorują w oznaczonych godzinach.

S. M. P. „Promyk“. Zebranie zarządu oddziału star. o godz. 19 po nabożeństwie wieczornem.

6. 3. Niedziela.

Żyw. Róż. Ojców. Na sumie asystuje r. 17.
Żywy Różaniec Młodzieńców. Zebranie po Gorzkich Żalach.

Tow. Kobiet „Jutrzenka“. Zebranie po Gorzkich Żalach.

III. Zakon. Zebranie po Gorzkich Żalach.

Drugi wieczór wykładów postnych przewidziany na dzień 2 marca b. r., o godz. 7-mej wiecz. w **Domu Katolickim na Wilczaku**, obfituje w bardzo ciekawy program.

Referat p. t.

„PALINGENEZA”

czyli „Nauka o wędrówce dusz” wygłosi ks. prof. Hanelt.

Pozatem „Rozprawa apologetyczna” (trzech) na temat: „Czy piekło jest wymysłem księży?”

Wstęp wolny.

O liczny udział prosi

Zarząd Ligi Katolickiej.

Ofiary.

Na oparkanie cmentarza: p. Władysław Burdelski 5 zł., p. Teresa Kijekowa 5 zł., p. Wincenty Radziejewski 5 zł., p. L. Błaszowski 5 zł., p. Ciechocki 5 zł., p. E. Bronikowski 10 zł., p. Helena Królikowska 5 zł., p. Jasia Buzalska 5 zł., p. Stasiu Buzalski 5 zł., 55 róża Panien 5 zł., 33 róża Panien 5 zł.

Na pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa: N. N. 5 zł.

Ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłaci!”

W Czyżkówku.

28. 2. Niedziela.

Godz. 8,00. Msza św. cicha.

Godz. 9,30. Godzinki ku czci M. Boskiej.

Godz. 10,00. Suma z kazaniem.

Godz. 14,30. Chrzty i wywoły.

Godz. 15,00. Gorzkie Żale z wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem pasyjnym.

W dni powszednie msza św. o godz. 7,30.

Okazja do spowiedzi św. codziennie przed mszą św., w sobotę od g. 17—19 i od 20.

W każdy piątek Wielkiego Postu nabożeństwo Drogi Krzyżowej o godz. 17.

4. 3. Piątek.

Msza św. z wystaw. Najśw. Sakramentu ku czci Najświętszego Serca Jezusowego o godz. 7,30.

Nabożeństwo wiecz. z wyst. Najśw. Sakramentu ku czci Najśw. S. P. J. i procesją o godz. 6.

ZEBRANIA.

28. 2. Niedziela.

Żywy Różaniec Panien i S. M. P. „Wiosna”.

Wspólna Komunia św.

Żywy Różaniec Panien. Zebranie po Gorzkich Żalach w kaplicy.

29. 2. Poniedziałek.

S. M. P. „Wiosna”. Zebranie plenarne o godz. 19,30 w salce.

2. 3. Środa.

Kółko Rolnicze. Zebranie o godz. 19 w salce p. Glappy.

4. 3. Piątek.

Straż Honorowa. Zebranie po nabożeństwie w kaplicy.

6. 3. Niedziela.

Żywy Różaniec Ojców i Młodzieńców. Wspólna Komunia św. — Zebranie po sumie w kaplicy.

S. M. P. „Orzeł” urządza przedstawienie konkursowe p. t. „Mnich” o godz. 19 w sali p. Glappy. — W sobotę poprzedn. przedstawienie dla dzieci o godz. 4,30.

Sakr. chrztu św. otrzymali:

Sentkowska Stefanja, Chwyłowo 14;
Mielcarski Jerzy, Jan, Grunwaldzka 27;
Wierczewska Joanna, Grunwaldzka 81;
Okoniewska Irena, Łokietka 31;
Woźniak Zygmunt, Łokietka 24;
Sieradzki Tadeusz, Wysoka 13;
Kicińska Halina, Czarneckiego 12.
Marjanna Jagła, Ścieżka 29;
Halina Kasprzyk, Grunwaldzka 123;
Leon Kitowski, Malborska 5;
Mieczysław Krygier, Nowodworska 2;
Norbert Czajkowski, Grunwaldzka 24;
Jadwiga Wendland, Na wzgórzu 21;
Halina Kociemska, Chelmińska 8;
Hieronim Kubiński, Łochowo;
Czwikliński Stefan, Siemiradzkiego 8;
Tadeusz Zygmunt Haremza, Lubelska 29;
Walenty Piskorski, Malborska 21.

Umarli.

Kubaszewska Bronisława, Dom Starców;
Bielawski Maksymilian, Dom Starców;
Urbanowska Teresa, Grunwaldzka 65;
Głazewski Feliks, Nakielska 54;
Osik Józefa, Stawowa 21;
Spytek Leokadja, Grunwaldzka;
Głura Tomasz, Ułańska 11.
Jagielska Wanda, Grunwaldzka 146;
Olszewski Jan, Grunwaldzka 151.

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie!

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Bydgoszczy

Marszałka Focha 3

przyjmuje wkłady począwszy od 1 złotego

i oprocentowuje:

wkłady za wypowiedzeniem dziennem: 5 1/2 0/0
wkłady za wypowiedzeniem miesięcznym: 6 1/2 0/0
wkłady za wypowiedzeniem kwartalnym: 7 1/2 0/0
wkłady za wypowiedzeniem półrocznym: 9 0/0

Wkłady są wolne od podatku od Kapitałów od rent.

Dla drobnych oszczędności wydaje Kasa **skarbonki domowe.**

Za wszelkie zobowiązania Kasy odpowiada miasto całym swym majątkiem.

Ogłaszajcie się w „Tygodniku Kościelnym”

Kalendarz Zmarłych.

W przyszłych dniach przypadają następujące rocznice śmierci:

1 marca.

Śp. Katarzynę Szudarską, um. 1921;
śp. Kornelję Obremską, um. 1922;
śp. Zofji Kędziory, um. 1922;
śp. Leokadji Królikowskiej, um. 1923;
śp. Jadwigi Bomskiej, um. 1923;
śp. Juljanny Adlerowej, um. 1924;
śp. Jana Kasprowieca, um. 1926;
śp. Elżbiety Windorpskiej, um. 1928.

2 marca.

Śp. Michaliny Kwaśniewskiej, um. 1924;
śp. Antoniny Lemkowej, um. 1928;
śp. Franciszki Kowalskiej, um. 1929;
śp. Mieczysława Popielca, um. 1931.

3 marca.

Śp. Andrzeja Kwaska, um. 1922;
śp. Michaliny Dąbkowskiej, um. 1923;
śp. Jana Dobrzyńskiego, um. 1926;
śp. Anastazji Sikorskiej, um. 1927;
śp. Franciszka Kotuleckiego, um. 1928;
śp. Leonarda Nadolnego, um. 1929;
śp. Seweryna Bobrowskiej, um. 1929;
śp. Feliksa Lengowskiego, um. 1930.

4 marca.

Śp. Jana Śmierzewskiego, um. 1924;
śp. Alojzego Kucharskiego, um. 1925;
śp. Józefa Ceranka, um. 1926;
śp. Antoniego Banacha, um. 1927;
śp. Marjanny Kaniewskiej, um. 1928;
śp. Antoniego Haremzy, um. 1929;
śp. Franciszka Trudnowskiego, um. 1929.

5 marca.

Śp. Kazimiery Skrzypczakowej, um. 1922;
śp. Pelagji Nowakowej, um. 1923;
śp. Romualda Dyszaka, um. 1924;
śp. Bronisława Rojewskiego, um. 1924;
śp. Michała Olszewskiego, um. 1925;
śp. Władysł. Lewandowskiego, um. 1927;
śp. Barbary Skrowaczewskiej, um. 1928;
śp. Stanisława Kalki, um. 1929;
śp. Józefa Demba, um. 1929;
śp. Henryka Müllera, um. 1929;
śp. Janiny Lewandowskiej, um. 1931;
śp. Jadwigi Olejniczakowej, um. 1931.

6 marca.

Śp. Zofji Langowej, um. 1922;
śp. Stanisława Krygiera, um. 1922;
śp. Anny Dulki, um. 1924;
śp. Stefana Jungblutha, um. 1926;
śp. Jana Szulca, um. 1927;
śp. Franciszka Gotkowskiego, um. 1928;
śp. Kazimierza Kiełpińskiego, um. 1928;
śp. Julji Filipackiej, um. 1931.

Przypomnijcie ich dusze krewnym i znajomym!

Książeczki do nabożeństw dla dzieci

Nasze modlitwy

oraz książeczki do Drogi Krzyżowej nabyć można w kasie kościelnej.